

Spomeniki – učbeniki naše revolucije

Narod, ki zna čuvati pomnike svoje preteklosti, ima močno narodnostno zavest. Naša preteklost pa je bogata. Na pot, ki so jo prehodili naši predniki, smo lahko ponosni. Ponos pa se mora kazati tudi v čuvanju teh pomnikov. Zato je bil lani sprejet tudi družbeni dogovor o spomenikih revolucionarnega gibanja, narodnoosvobodilne borbe in socialistične graditve na območju ljubljanskih občin, ki ureja varstvo teh spomenikov ter postavljanje novih obeležij.

Občinske skupščine so s tem dogovorom skupaj z vsemi podpisniki prevzele neposredno skrb za spomenike in spominska obeležja NOB na svojem območju, prav tako pa imajo na skrbi zagotavljanje sredstev za redno urejanje, obnavljanje in investicijsko vzdrževanje. Na območju občine Center je odbor podpisnikov družbenega dogovora v preteklem letu na podlagi svojega programa poskrbel za redna vzdrževalna dela na spomeniku revolucije na Trgu revolucije; dokončno je bila urejena okolica spominskega obeležja padlim krajanom na vogalu Levstikove ulice in Vrtače; na zelenici pred vhodom v šolo na Prulah je bil postavljen spomenik padlim krajanom (skrb zanj je prevzela šola); popravljen je bil tudi spomenik narodnega heroja Franca Rozmana Stane; v avli ekonomske srednje šole, ki nosi ime velikega revolucionarja Borisa Kidriča, je bil postavljen njegov doprinski kip, poleg tega pa še vi-

trina s stalno razstavo o njegovi življenjski poti. V avli nove stavbe krajevne skupnosti Vodmat je bila postavljena spominska plošča padlim krajanom, prav tako pa tudi na pročelju stavbe na Prešernovi 38, saj je v tej hiši med vojno delovala radijska postaja Kričač. Pri izvajanju programa ni bilo nobenih težav, saj so zagotovili tudi vsa potrebna denarna sredstva.

Letos načrtujejo pet večjih akcij. Predvsem bo zahtevno delo opravljeno na spomeniku revolucije, saj bo potrebno opraviti analizo stanja spomenika. Po nekaterih izjavah je namreč spomenik statično neprimeren, zato bo moral zavod za spomeniško varstvo sestaviti skupino strokovnjakov, ki bo opravila natančen pregled stanja spomenika.

V Ulici talcev, kjer stoji spomenik 24 talcem, je bil lani poškodovan zid, ob katerem so talce ustrelili. Na zidu so še vidni sledovi strelcev. Ta zid je eden najpomembnejših spomenikov v Ljubljani, zato ga

bo Ljubljanski regionalni zavod za spomeniško varstvo obnovil in ga uredil, kot je bil poprej.

Na stavbi v Veselovi 15 bodo letos namestili spominsko ploščo, ki bo opozarjala Ljubljančane, da se je v tej hiši rodil Edvard Kardelj, eden največjih sinov jugoslovanske socialistične revolucije, teoretik in praktik jugoslovanskega samoupravnega socialističnega sistema.

Domicilni odbor vezistov in radiotelegrafistov NOV, ki je bil pobudnik za postavitev spominske plošče Kričaču na Prešernovi 38, bo nadaljeval akcijo za postavitev tipskih plošč na vseh hišah, kjer je ta ilegalna radijska postaja delovala med vojno. Poleg tega pa odbor načrtuje tudi postavitev spominske plošče, ki je obeleževala delovanje ciklostilne tehnike OF, ki jo trenutno hranijo v KS Stari Vodmat, kamor so jo spravili potem, ko so porušili hišo v Korytkovi 26, kjer je bila pritrjena.

Ohranjanje teh obeležij ni le spomin na velike trenutke in osebnosti naše revolucije, je tudi opozorilo prihodnjim rodovom in hkrati učbenik naše revolucionarne poti. Zato je to delo izrednega pomena in ga je treba vestno nadaljevati.

JURIJ POPOV

Novice iz OK ZSMS Ljubljana Center

Konferenca mladih delavcev je 28. januarja izvolila nove člane predsedstva, za predsednika KMD pa Igorja Klopčiča iz OO ZSMS Stanovanjsko komunalna banka. Predsedstvo KMD se je sestalo 17. februarja, ko je pripravilo okvirni program seminarja za vodstva OO ZSMS v združenem delu.

★ ★ ★

Člani Centra za obveščanje in propagando so se sestali 3. februarja in pripravili zanimiv program seminarja za bodoče dopisnike in urednike mladinskih glasil ter časopisov. Seminar bo od 12. do 14. marca v Domu obrambne vzgoje na Igu.

★ ★ ★

Predsedstvo Konference mladih v vzgoji in izobraževanju se je sestalo 4. februarja. Sprejeli so osnutek operativnega programa za I. polletje ter razpravljali o osnutku sprememb statuta ZSMS. O delovnem osnutku statuta ZSMS je razpravljala tudi odbor za statutarna in pritožbena vprašanja, ki se je sestala 8. februarja in že pripravil nekatere predloge za dopolnitev.

★ ★ ★

Predsedniki in mentorji OO ZSMS osnovnih šol so se sestali 9. februarja. Razpravljali so o aktivnosti ZSMS na področju osnovnih šol ter o pripravah na sprejem pionirjev v ZSMS.

★ ★ ★

Predsedniki in mentorji OO ZSMS osnovnih šol so se sestali 9. februarja. Razpravljali so o aktivnosti ZSMS na področju osnovnih šol ter o pripravah na sprejem pionirjev v ZSMS.

★ ★ ★

Komisija za socialno politiko se je sestala 16. februarja. Tovarišica Govc iz centra za socialno delo občine Center je orisala problematiko mladinskega prestopništva, sprejet pa je bil tudi dogovor o nadaljnjem sodelovanju centra za socialno delo in občinsko konferenco ZSMS v naši občini.

MARIJA KADUNC

POZIV DVEH PREDSEDNIKOV DELAVCEM V ZDRUŽENEM DELU

V urejenem okolju bo življenje lepše

Lani je bila Ljubljana čistejša in bolj urejena kot leto poprej, seveda pa še zdaleč ni bila takšna, da bi lahko bili zadovoljni vsi tisti, ki v njej živimo in delamo.

Da bi letos še več delovnih ljudi in občanov sodelovalo pri urejanju okolja, sta Nuša Kerševan v imenu socialistične zveze in Marjan Rožič v imenu mestne skupščine poslala vsem organizacijam združenega dela poziv, da delavci v združenem delu prično sistematično in stalno skrbeti za okolje – tako v delovnih prostorih in skladiščih, dvoriščih in podobno. Del urejenega okolja pomenijo tudi vzdrževana pročelja zgradb, čistoča oken, podoba napisnih tabl, izložb, pločnikov...

Namen pisma je osveščanje prebivalcev Ljubljane in čim večje podružbljanje te akcije. Le tako lahko namreč dosežemo, da bo naše mesto lepše, bolj urejeno, bolj zeleno, z več cvetja – skratka prijetnejše za življenje in delo. Zavedati se moramo, da komunalne in krajevne skupnosti nimajo na voljo denarja, da bi lahko plačevale toliko komunalnih delavcev, ki bi urejali in skrbeli za prav vse zelene in druge površine v mestu.

Ko se bodo delavci v organizacijah združenega dela pogovorili o tem pismu, bo to tudi dobra priložnost, da se dogovorijo za konkretno delo. V ljubljanskih krajevnih skupnostih so v zadnjih letih pri urejanju okolja že dosegli določen napredek, letos pa bi morali veliko več storiti prav delavci v združenem delu.

Delavci Litostroja so lani poslali poziv za tekmovanje v urejenosti delovnega okolja drugim OZD, vendar odziva ni bilo. Sedaj pa je pravi čas, da se pred prvimi spomladanskimi dnevi dogovorimo, kaj bomo storili zase v letu 1982, za tako čisto, zeleno in urejeno Ljubljano, v kateri bomo še raje živeli in tudi delali.

A. V.

LETNA KONFERENCA KRAJEVNE ORGANIZACIJE ZB NOV MAJDA VRHOVNIK V KS GRADIŠČE

Skrb za borce - trajna naloga

Na letni konferenci KO ZB NOV Majda Vrhovnik se je 12. februarja letos zbralo približno 150 članov. Konference so se udeležili tudi predstavniki organizacij ZB NOV ljubljanske banke in Iskre, dijaki pohodnih enot Ekonomske srednje šole Boris Kidrič in gimnazije Ivan Cankar. Vse prisotne pa so pozdravili pionirji osnovne šole Majda Vrhovnik.

Zbrani člani so z enominutnim molkom počastili spomin 18 članov, ki jih je v preteklem letu iztrgala smrt iz vrst krajevne organizacije ZB NOV Majda Vrhovnik.

Poročilo o pestrem in vsestranskem delovanju krajevne organizacije ZB NOV Majda Vrhovnik v letu 1981 je podal dosedanjí predsednik ing. Miloš Bučar.

Iz poročila predsednika je razvidno, da šteje krajevna organizacija ZB NOV Majda Vrhovnik 525 članov, katerih povprečna starost je 68 let. Mnogi člani so zelo aktivni v družbenopolitičnih organizacijah in samoupravnih organih v krajevni skupnosti Gradišče. To ugotovitev potrjuje dejstvo, da je od 579 evidentiranih kraja-

nov za volitve v letu 1982 32% članov ZB, od 101 verificiranega delegata za delegatske skupščine pa je 30% članov ZB NOV.

Krajevna organizacija ZB NOV usmerja svojo dejavnost prek komisij na razna področja. Ob razvijanju in negovanju tradicij NOB se povezuje predvsem z mladino vseh šol v krajevni skupnosti, njeni člani pa so se udeleževali tudi vseh prireditev in manifestacij v občini Center in mestu.

Komisija, ki rešuje socialnozdravstvene probleme članov NOB, je pripravila in uresničila vrsto predlogov za razne oblike pomoči starejšim in bolehnim članom. V teh akcijah se odraža tudi skrb za vojaške vojne in-

valide, ki jih je v krajevni skupnosti 34, predvsem organiziranje zdravljenja v zdraviliščih in zdravstvenih ustanovah.

Še posebej je treba poudariti delovanje članov na področju ljudske obrambe in družbene samozaščite ter njihovo tesno sodelovanje s krajevno konferenco SZDL.

Pomembno področje delovanja je bilo tudi pisanje kronike o aktivnosti krajanov, ki so v času NOB živeli na območju krajevne skupnosti Gradišče. Pisanje kronike gre h koncu in po mnenju medvojnega aktiva bo to ena izmed najpopolnejših kronik takratnih ljubljanskih kvartov oziroma rajonov. Konferenca je izrekla vse priznanje Janku Sotelšku za njegovo prizadevanje in vztrajnost pri oblikovanju kronike.

Krajevna organizacija je pripravila za svoje člane tudi izlet v Kumrovec in Stubice in uspešno novoletno tovariško srečanje v prostorih Iskre.

V razpravi po poročilu so prisotni podprli stališče občinskega odbora

ZB NOV občine Ljubljana Center, da se članom ZB NOV ne ukinejo pravice do zdravstvenega varstva, ki so jim bile zagotovljene doslej, saj bi to pomenilo korak nazaj v podružbljanju skrbi za borce.

V zvezi s skrbništvom spomenikov in spominskih obeležij iz NOB na območju krajevne skupnosti Gradišče pa so ugotovili, da je bil sklenjen družbeni dogovor le za spomenike lokalnega pomena. Za spomenike, ki imajo širši republiški pomen, pa dogovor žal še ni bil sklenjen in še ni imenovan skrbnik. Prisotni so sklenili, da naj delegati o tem problemu poročajo na kongresu ZB NOV, da se zadeva uredi.

Letna konferenca je dala vse priznanje dosedanjemu odboru za uspešno in požrtovalno delo. Izvolili so tudi nov odbor krajevne organizacije ZB NOV Majda Vrhovnik. Za predsednico je bila izvoljena Staša Cvetko.

A. Z.